الله متعال در روز قیامت می گوید: ای فرزند آدم، بیمار شدم و به عیادتم نیامدی.

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «إنَّ الله - عز وجل - يَقُولُ يَوْمَ القيَامَة: يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَم تَعُدْنِي، قال: يا ربِّ كَيْفَ أعُودُكَ وأنْتَ رَبُّ العَالَمين؟ قال: أمَا عَلِمْتَ أنَّ عَبْدي فُلاَناً مَرِضَ فَلَمْ تَعُدْهُ، أمَا عَلِمْتَ أنَّك لو عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ؟ يَا ابْنَ آدمَ اسْتَطْعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي، قال: يا ربِّ كَيْفَ أُطْعِمُكَ وَأنْتَ رَبُّ العَالَمين؟ قال: أَمَا عَلِمْتَ أنَّهُ اسْتَطْعَمَكَ عَبْدِي فلانٌ فَلَمْ تُطْعِمْهُ، أما عَلِمْتَ أنَّكَ لَوْ أطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَ ذلك عِنْدِي؟ يَا ابْنَ آدمَ اِسْتَسْقَيْتُكَ فَلَمْ تَسِقْنِي، قال: يا رَبَّ كيفَ أسْقيكَ وَأنْتَ ربُّ العالَمِينَ؟ قال: اسْتَسْقاكَ عَبْدِي فُلانٌ فَلَمْ تَسِقْهُ، أمَا عَلِمْتَ أنَّكَ لَوْ سَقَيْتَهُ لَوَجَدْتَ ذلكَ عِندِي؟»: «الله - عز وجل - روز رستاخیز می فرماید: ای فرزندِ آدم، بیمار شدم و از من عیادت نکردی. - بنده- می گوید: پروردگارا، چگونه از تو عیادت می کردم درحالی که تو پروردگار جهانیان هستی (و بیمار نمی شوی)؛ می فرماید: آیا ندانستی که فلان بنده ام بیمار شد؛ اما تو عیادتش نکردی؛ آیا نمی دانستی اگر از او عیادت می کردی، مرا نزدِ او می یافتی؟ ای فرزندِ آدم، من از تو غذا خواستم و تو به من غذا ندادی. - بنده- می گوید: پروردگارا، چگونه به تو غذا می دادم، درحالی که تو پروردگار جهانیان هستی (و نیازی به غذا نداری)؛ می فرماید: آیا ندانستی که فلان بنده ام از تو غذا خواست؛ اما تو به او غذا ندادی؟ نمی دانستی اگر به او غذا می دادی، پاداشِ آن را نزدِ من می یافتی؟ ای فرزندِ آدم، من از تو آب خواستم و تو به من آب ندادی. - بنده- می گوید: پروردگارا، چگونه به تو آب می دادم، درحالی که تو پروردگار جهانیان هستی (و نیازی به آب نداری)؛ می فرماید: آیا ندانستی که فلان بنده ام از تو آب خواست؛ اما تو به او آب ندادی؛ آیا نمی دانستی اگر به او آب می دادی، پاداشِ آن را نزدِ من می یافتی؟».

[صحیح است] [به روایت مسلم]

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «إنَّ الله - عز وجل - يَقُولُ يَوْمَ القيَامَة: يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَم تَعُدْنِي، قال: يا ربِّ كَيْفَ أعُودُكَ وأنْتَ رَبُّ العَالَمين؟» یعنی تو نیازی به عیادت من نداری؛ «قال: أمَا عَلِمْتَ أنَّ عَبْدي فُلاَناً مَرِضَ فَلَمْ تَعُدْهُ، أمَا عَلِمْتَ أنَّك لو عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ؟» در این حدیث و در اینکه الله متعال می فرماید: "بیمار شدم و به عیادتم نیامدی" اشکالی نیست؛ زیرا بیماری در حق الله امری محال است؛ بیماری صفت نقص است و الله متعال از هر نقص و عیبی مبراست؛ اما مراد از بیماری در اینجا، بیمار شدن بنده ای از بندگان صالح و دوستان خدا می باشد؛ و بر این اساس است که می فرماید: "أمَا عَلِمْتَ أنَّك لو عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ" و نفرمود: «لوجدت ذلك = پاداش آن را می یافتی» چنانکه در مورد غذا و نوشیدنی چنین می فرماید. بلکه می گوید: «لوجدتني عنده = مرا نزد او می یافتی». و این بر قرب و نزدیکی بیمار به الله متعال دلالت دارد؛ و بر این اساس است که علما می گویند: چون بیمار برای کسی یا علیه کسی دعا کند، لایق اجابت دعا می باشد. و اینکه می فرماید: "يَا ابْنَ آدمَ اسْتَطْعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي" یعنی از تو غذا خواستم و به من غذا ندادی؛ بدیهی است که الله متعال غذا را برای خود نمی خواهد چنانکه می فرماید: «وَهُوَ يُطْعِمُ وَلاَ يُطْعَمُ» [انعام: 14] «و او روزی می دهد و به او روزی داده نمی شود». الله متعال از همه چیز بی نیاز است؛ نیازی به غذا و نوشیدنی ندارد؛ اما بنده ای از بندگان الله گرسنه می شود و دیگری از گرسنگی او مطلع می شود و با این همه به او غذا نمی دهد؛ اینجاست که الله متعال می فرماید: "أما عَلِمْتَ أنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَ ذلك عِنْدِي؟" یعنی اگر به او غذا می دادی، ثواب و پاداش آن را ذخیره نزد من می یافتی؛ پاداش و ثوابی ده تا هفتصد برابر و بیش از این مقدار. اینکه الله متعال می فرماید: "يَا ابْنَ آدمَ اِسْتَسْقَيْتُكَ" یعنی از تو خواستم که به من آب بدهی، اما تو به من آب ندادی؛ بنده می گوید: "كيفَ أسْقيكَ وَأنْتَ ربُّ العالَمِينَ؟" یعنی تو نیازی به آب و غذا نداری؛ الله متعال می فرماید: "آیا نمی دانستی که فلان بنده ام تشنه است یا از تو آب می خواهد و تو به او ندادی؛ نمی دانستی اگر به او آب می دادی پاداش آن را نزد من می یافتی"؛ پاداشی ده تا هفتصد برابر و بیش از این مقدار.

